

ŞEHİT AYŞE AYKAÇ KIZ ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Servisi

VELİ E-BÜLTENİ SAYI: 1

OKUL BAŞARISINDA AİLE DESTEĞİ

SAYIN VELİ ;

Öğrencinin BAŞARI odaklı çalışma temposu ebeveyni yakından ilgilendiriyor. Özellikle çocuğunun ders çalışması için elinden geleni yapmaya çalışan veliler öğrencinin kendisinden daha fazla "öğrenci" olabiliyor. Günün sonunda öğrenci ders çalışıyorsa aileler mutlu, çalışmıyorsa aileler tedirgin.

Bu noktada çocuğunun ders çalışmaya motive etmek için birkaç ipucundan bahsedebiliriz. Bunların hayatınızı biraz daha kolaylaştıracağına, çocuğunuzu ders çalıştırmaya biraz daha yaklaştılabileceği için akademik yıl boyunca destek olmak için yapmanız gerekenleri ele alalım:

Önce kendinizi onun yerine koyun : Ders çalışmak bildiği üzere öğrenciler tarafından keyifli olarak algılanan/görülen bir aktivite değil. Bu durumda empati yeteneğinizin kuvvetli olması gerekiyor. "Çocuğum ders çalışmaya neden bu kadar uzak?", "Neden sürekli tabletiyle vakit geçiriyor?" gibi sorular önce kendiniz cevaplandırın. Siz olsanız işten eve gelir gelmez ders çalışır mıydınız yoksa tek isteğiniz biraz dinlenmek mi olurdu? Empati kurmaya başladığınızda ev içerisinde yaşanan çatışmalar azalacak ve öğrenci, ailesinin kendisini anlamasından yola çıkarak sorumluluğu üstüne almaya başlayacaktır.

Ödül verme kolaylığına kaçmayın : Ödül öğrenciyi motive edebilir, doğru. Ancak öğrenci motive olmak için fazlasını talep ettikçe siz tükeneceksiniz. Motive olmayan öğrencinin davranış sönecek. Ders çalışmaya devam etmeyecek çünkü tünelin sonunda istediği şeye ulaşamayacak. Öyleyse "ders çalışsan ödül var" mantığıyla yaklaşmamaya çalışıyoruz. Çocuklarımızı tabii ki jester yapabiliriz. Bu sizin aile düzeninizi ve kültürüne kalmış bir durum. Öğrencide de zaten bu durum çalışır halde olacaktır. Övgü sözcükleri ve başarıları kutlama kullanabileceğiniz en güzel motivasyon şekli. Çocuğunuzu içsel motivasyonu kaynaklarını bulmalarına yardımcı olursanız çocuğunuz başarıszlıklarını da başarısını da dış dünyaya bağlayacaktır.

Çocuğun çalışması için gereken uygun ortamı hazırlamalısınız : Öğrenci odasında ders çalışırken siz de salonda yüksek sesle film izlemeyin. Mümkünse öğrenci ders çalışırken sizin ne yaptığınızı bilmesin. Hem öğrencinin ders çalışmasına saygı duymuş olursunuz hem de öğrenciyi ders çalışırken onunla birlikte olduğunuzu hissettirerek destek olmuş olursunuz. Bu noktada her ailede öğrenciyi kazandırılması istenen alışkanlıklara göre farklı uygulamalar görülebilir. Örneğin, alinin öğrencinin ders çalıştığı saatlerde salonda kitap okuması öğrencinin okumayı merkezine almış bir kültürde yetişmesini sağlar, onu TV gibi aklını kolaylıkla çelebilecek faktörlerden de koruyacaktır. Kitap yerine ilgi alanlarınızı (örgü, model uçak vb.) veya işinizi koyarak bu modeli çeşitlendirebilirsiniz. TV merkezinde kaçamalar geçirmeye alışkansanız, bir sene boyunca akşamlarınızı daha verimli geçirmek sizin için de fena bir fikir olmaz.

Evide onun çalışma planını oturtabileceği rutinler oluşturun : Rutinler her yaşta önemlidir. Dolayısıyla evinizin rutinlerine özellikle sınav dönemlerinde ya da sınav senesinde sadık kalmanız önemli! Öğrenci örneğin akşam 17:00' e eve geldiğinde yemeğini yiyeceğini, 20.00' da ailesiyle vakit geçireceğini bilmeli ve programını buna göre ayarlamalı. Bu öğrencinin hem ders programı/çalışma programı hazırlamasına çok yardımcı olacaktır hem de planına/rutinine uymasın bir sonraki gün de ne yapacağını bilmesi yönünde (ders çalışma alışkanlığı edinme) kendisini ders de planına/rutinine tutar.

Öğrencinin çalışmalarında ona daha yakından destek olmaktan çekinmeyin : Ev çalışmalarını yani ödevler, bir öğrencinin bir konuyu tam anlamıyla öğrenbilmesi için verilen görevlerdir. Her ne kadar öğrencinin kendi kendini kontrol etmesi gerektiğini düşünseniz de öğrencinin çalışmasının verim alması için sizin de ilgilenmeniz, vaktiniz dâhilinde konuların üzerinden geçmeniz, konuları tartışmanız ilişkinizi kuvvetlendirecektir. Ayrıca, çocuğunuzun eksiklerinin farkına varıp o yolda bir önem almazsa yardımcı olur. Ancak bunu yaparken "Bunu nasıl yapamazsın" gibi ilişkinizi zedeleyecek sözlerden kaçınıyoruz. Sabır çok önemli sevgili veliler!

Brakın kendi hedeflerini kendi belirlesin; o hedefleri birlikte izleyin : Farkındaysanız şimdi kadar öğrenciyi birebirdir müdahale etmemiş olunuz. En önemlisi de buradan geliyor. Öğrencinin hedeflerini kendisinin belirlemesine izin verin. Lise öğrencileri için bu durum hâlihazırda gerçekleştirilen İkköklük ve ortaokul için veliler haftalık 3 test/200 soru/1 kitap bitirme gibi hedefleri çocuklarını zorlayabilir. Gereksiz ise sadece üzerinde bulunun ama öğrenci kendi hedeflerini kendisi –isterse öğretmenlerinden destek alarak- belirlesin. Ancak takibi mutlaka yapın. Öğrencinin kendi başına tamamladığı her hedefi somut olarak karşısına görmesi onu ders çalışmaya daha da motive edecektir. Hedefine ulaşamayan öğrenci içinde olumsuz yargılamalarda bulunmayın. Kendisine "Bir dahaki sefere başaracağım." telkinlerinde bulunmasına yardımcı olun.

Çocuğunuzun ders çalışmaya motive etmek için onunla savaşmayın : Özellikle ergenlikte ders çalışma üzerine çatışmalar daha sık yaşanır çünkü öğrenci ders dışında her şeyi düşünmeye meyillidir, arkadaşları onun için çok önemlidir ve dünya kendi etrafında dönmüş gibi hayatına devam eder. Ebeveyn bu durumu anlamaya çalışmaz ve öğrenciyi kendi isteklerini dayatmaya çalışırsa çatışma artar, ilişki kopar. Bu yüzden veli öğrenciyi başarılı olmasını istediğini belirtmeli ve sonuçlarını savaşa girmeden öğrenciyi bırakmalıdır.

Hali hazırda bahsettiğimiz yollardan yararlanıyorsanız ve beklendiğiniz etkiyi göremiyorsanız çocuğunuz içinde bulunduğu diğer durumlara da göz önüne alınması gerekiyor. Travmatik bir olaya maruz kalma, öğrenme güçlüğü, psikolojik ya da fiziksel şiddet, hastalık, yaşamı takip edememe, fiziksel bir rahatsızlık veya çevresel koşullar çocuğunuzun ders çalışmaktan uzaklaştırmış olabilir.

Çocuğumuzun yaşı kaç olursa olsun ona rol model olduğunuzu unutmayın. İletişiminiz ilişkinizi doğrudan etkilemesi bakımından çok önemli bir rol oynayacak. Sorunlarla beraber baş ederken, başarıyı kutlamaya hiçbir zaman ihmal etmeyin. Sene boyunca tüm bunları ele alırsanız, hem başarılı hem de keyifli bir sene geçirmiş olursunuz.